

Bratia a sestry,

Ľudský život je dar od Boha, ale človek dokáže vo svojej vynaliezavosti svoj život využiť na dobré, ale aj zneužiť na zlé. Život môžeme naplniť hodnotami, ktoré sú trvalé, ale môžeme ho aj premárniť. Vážiť si máme svoj vlastný život, ale aj život každého jedného človeka. Sme rozdielni, a preto je potrebné preukazovať si vzájomný rešpekt. Nemôže to byť jednostranné. Keď požadujeme, aby druhí rešpektovali naše presvedčenie, musíme aj my rešpektovať presvedčenie druhých. Takí rozdielni, akí sme, vytvárame jeden Boží ľud. Máme spoločný cieľ.

V dnešnom texte apoštol Pavol až dvakrát spomína heslo „Všetko je dovolené!“. V dobe apoštola Pavla bol tzv. Mojžišov zákon doplnený o mnohé ďalšie príkazy a zákazy, ktoré vypracovali farizeji a zákonníci. Vznikali rozpory ohľadom toho, ktoré prikázania sú záväzné aj pre Ježišových nasledovníkov. Ježiš hovorí v Evanjeliu podľa Jána: *A poznáte pravdu a pravda vás vyslobodí. Keď vás teda syn vyslobodí, budete skutočne slobodní.* (8, 32 a 36) Nie sme pod zákonom, ale pod milosťou. Sme povolaní k slobode.

Znamená to, že absolútne všetko je dovolené? Neexistujú žiadne hranice? Určite nie! Pavol práve kvôli tomu napomínal aj veriacich v kresťanskom spoločenstve v Korinte. Apoštol Pavol nehľásal anarchiu a neviazanosť, ale vyslobodenie z moci hriechu a smrti skrze vieru v Ježiša Krista. K heslu „Všetko je dovolené!“ pripája Pavol dve kritéria.

Prvé kritérium je kritérium prospešnosti. Môžeme si to priblížiť na jednoduchom príklade. Návykové látky rozdeľujeme na tolerované a netolerované. Tabak a alkohol patria k tým tolerovaným, ale nikto nebude tvrdiť, že keď ich človek prijíma vo veľkej miere, tak nie sú pre život škodlivé. Tabak a alkohol sú dovolené, ale poznáme vedecký lekársky názor, že nie sú prospešné.

Druhé kritérium je kritérium neslobody. Sloboda bez hraníc je nesloboda. Človek sa stáva otrokom vlastných žiadostí. Môžeme si to všimnúť na dvoch biblických príbehoch. Jeden je o Jozefovi a druhý o kráľovi Dávidovi. Sú to podobné príbehy, ale s rozdielnym koncom. Slobodný a milovaný Jákobov syn Jozef sa kvôli nenávisti bratov stal otrokom v Egypte. Bol správcom domu istého Potifára. Jozef bol mladý a pekný. Potifárova manželka ho zvädzala. Jozef jej povedal, že keby jej zvodom podľahol, previnil by sa nielen proti jej manželovi, ale aj proti Bohu. Odolal opakovanému zvädzaniu. Nakoniec sa kvôli tomu dostal až od väzenia, ale neurobil to, čo sa protivili jeho ľudskému aj náboženskému presvedčeniu.

Inak zareagoval kráľ Dávid. Jednej noci sa prechádzal po terase kráľovského domu. Zbadal veľmi peknú ženu, ktorá sa kúpala. Dal si zistiť, kto to je a aj keď už vedel, že je vydatá, spal s ňou. Neskôr naplánoval vraždu jej manžela. Vidíme ten veľký rozdiel. Jozef bol otrok, a predsa bol slobodný. Kráľ Dávid bol slobodný, a predsa sa stal otrokom vlastnej žiadostivosti, a to ho viedlo k ďalšiemu hriechu.

Sme slobodní vtedy, keď vieme zlu povedať nie a dobrú áno. Sme slobodní vtedy, keď sa neriadime egoisticky podľa svojich túžob, ale podľa Božieho Slova a Ducha. *„Všetko je mi dovolené, ale nie všetko je mi prospešné. Všetko je mi dovolené, ale ja sa ničím nedám ovládnuť!“* (12. v.)

Pavol ďalej uvádza, že telo je chrámom Ducha Svätého. Život je jednota ducha, duše a tela. Žalmista uvádza: *Keď skryvaš svoju tvár, ľakajú sa; keď odnímaš im ducha, skonávajú a vracajú sa do prachu. Keď svojho Ducha vysieľaš, sú stvorené; tak obnovuješ povrch zeme.* (104, 29-30) Náš duch je dočasný, ale Duch od Boha je večný. Keď veríme v trojjediného Boha, je to dielo Ducha Božieho v nás. Pavol v rovnakom liste, len o pár kapitol neskôr, napísal: *Preto dávam vám na vedomie, že nikto, hovoriaci v Duchu Božom, nepovie: Prekliaty Ježiš! A nikto nemôže povedať: Pán Ježiš! ak len nie v Duchu Svätom.* (12, 3) Život je dar od Boha a aj viera je dar od Boha.

Naším poslaním v tomto svete je celým životom – zmýšľaním, slovami, aj skutkami – osláviť Boha. Duch Svätý je od Boha. Nie sme sami svoji! Tak sa začína aj odpoveď na 1. otázku Heidelberského katechizmu. *Čo je tvojím jediným potešením v živote i pri smrti?* „To, že nie som sám svoj, ale som vlastníctvom svojho verného Pána a Spasiteľa Ježiša Krista...“ Hovoriť o sebe ako o Božom vlastníctve pôsobí neslobodne. Ale položme si otázku, ako sme sa stali Božím vlastníctvom? Pavol píše, že sme boli draho kúpení! V 1. liste Petrovom je k tomu uvedené: *Ved' viete, že zo svojho márneho počínania, zdedeného po otcoch, boli ste vykúpení nie porušiteľnými vecami, striebrom alebo zlatom, ale drahou krvou nevinného a nepoškrveného Baránka, Krista,* (1, 18-19) Boli sme kúpení Kristovou obeťou! Keď vyznávame, že sme Božím vlastníctvom, nie je to zväzujúce a obmedzujúce, ale naopak oslobodzujúce a radostné. Teológ Lochman nazval svoj výklad Božích prikázaní „Smerovky k slobode“. Božie slovo a Boží Duch nás vedie k tomu, čo je skutočne slobodné a prospešné.

Nasledujeme Ježiša Krista, ale máme rešpektovať aj inovercov a aj neveriacich. Nikto si nemôže robiť nárok na Božie dary, ale môžeme ich prijímať a využívať na dobré. Dostali sme ten najvzácnejší poklad a Ježiš k tomu hovorí: *Lebo kde je tvoj poklad, tam bude aj tvoje srdce.* (Mt 6, 21) Ak veríme v Ježiša Krista, potom Ho nasledujme. Rozmnožujme v tomto svete dobro a nie zlo. Amen.

Vypočujme si slová vyslania, ako sú napísané v Liste Galatským v 5. k.:

Lebo vy ste k slobode povolání, bratia. Len aby vám sloboda nebola zámienkou (povoľovať) telu, ale v láske slúžte si vospolok. Lebo jedno prikázanie obsahuje celý zákon v plnosti, ono: Milovať budeš blížneho svojho ako seba samého.

Milosť nášho Pána Ježiša Krista, láska Božia a účastenstvo Ducha Svätého so všetkými vami. Amen.